

Hannah Conrad

BEZBRANNÁ
VÁŠEŇ

LILIOVÝ PALÁC

KLOKAN

edice
KLOKAN

Copyright © 2023 by Wilhelm Heyne Verlag,
a division of Penguin Random House Verlagsgruppe
GmbH, München, Germany.
Translation © Ivana Führmann Vízdalová, 2024
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z německého originálu
Ein Graf auf Abwegen - Das Lilienspalais Band 2
vydaného v roce 2023 nakladatelstvím
Wilhelm Heyne Verlag
přeložila Ivana Führmann Vízdalová
Redakční úprava Otilie Grezlová
Grafická úprava obálky Filip Šmalec
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2024
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7695-337-6

Mnichov

Na ples zve rodina von Seybach

Henriette von Seybach

hraběnka, ovdovělá matka Carla von Seybach

Carl von Seybach

hrabě, vdovec, nejvyšší hofmistr a králův poradce

Eloise von Seybach

Carlova manželka, zemřela na souchotiny

Maximilian von Seybach

dědičný hrabě, nejstarší Carlův syn, lékař

Isabella von Seybach

nejmladší Carlova dceřa, „benjamínek“

Wanette

guvernantka v rodině von Seybach

Do tanečního pořádku by se rádi zapsali

Alexander von Reuss

dědičný hrabě rodu von Reuss

Leopold von Löwenstein

nastávající diplomat a přítel z dětství

Ferdinand v. Bückli

šlechtic, jehož slova hýbou městem a královstvím*

Sophie de Neuville

dědička se svévolnými plány*

Julie von Hegenberg

šlechtična s mnohostrannými zájmy

Richard von Cranichsberg zu Treutheim

šlechtic s pohádkovým majetkem*

Louisa

služebná v domě von Seybach

V pozadí nepostradatelní jsou

Afra Haberlová

hospodyně, má na starosti ženské služebnictvo

Finni, komorná

Albrecht, komorník

Matthias, lokaj

Joseph (Sepp), správce domácnosti

Berti, kuchařka

Havez, kočí

Anna, Cilli a Bärbel, služebné

Gretel a Annelies, pomocnice v kuchyni

Georg (Schorzsch), podkoni

Anton, zahradník

Katti, v Mnichově je nová, služka*

Ve zvláštních rolích

5 psů: *Napoleon, Antoinette,
Ludovika, Henry, Caesar*

Osoby označené * vystupují v následujících dílech

---

*„Kdo chce tančit, následuje melodii svého srdce
navzdory všem poraněním a jizvám.“*

NANETTE

Mnichov, konec března 1828...

1

Louisa

„Šup, šup, šup!“ Afra Haberlová, hospodyně v rodině von Seybachů, vrhla uštvaný pohled na stříbrné kapesní hodinky a opět je schovala do náprsní kapsičky jemně proužkovaných šatů. „Děvčata, tak si přece pospěšte! Mladý dědičný hrabě přijede už každou chvíli.“ Přimhouřenýma očima pozorovala služebné, které se s oprašovači prachu a kbelíky s mýdlovou vodou rychle vracely do kuchyně. Louisa, nejmladší služebná v paláci, poslušně přidala do kroku a proběhla kolem panovačné hospodyně. Že je paní Haberlová vždycky musí tak popohánět... na druhou stranu je to její úkol. Jestli při příjezdu Maximiliana von Seybach nebude vše dokonalé, padne to na její hlavu. Je tedy pochopitelné, že děvčata tak prohání. Ale přesto by mohla být trochu vlídnější, pomyslela si.

„Gretel, Annelies, přestaňte si špitat!“ napomínala Afra Haberlová vzápětí obě kuchyňské pomocnice. Pokaždé, když někdo zmínil syna rodu, byly obě jak poplašené a zapomněly na všechno kolem sebe. „Na takové hlouposti nemáme čas. Berto, jak jsi daleko s jídlem?“

Kyprá kuchařka zvedla poklici jednoho z kastrolů a dlouhou dvouzubou vidlicí bodla do pečené, až vystříkla šťáva. „Nó, maso už moc dlouho nepotřebuje,“ odpověděla zpěvavým švábským dialektem.

Afra Haberlová obrátila oči ke stropu. „Bůh ví, čím jsem si to zasloužila,“ zamumlala.

Annelies a Gretel, které teď loupaly brambory u velkého dřevěného kuchyňského stolu uprostřed kuchyně, se zase chichotaly. Až panstvo dojí a večer postoupí do klidnější části, služebnictvo se tady sejde, bude si pochutnávat na zbylém jídle a povídat si o novinkách, které při obsluze pochytilo z rozhovorů. To byla výhoda pokaždé, když se v Liliovém paláci, jak panstvo i služebnictvo láskyplně dům nazývalo, pořádala slavnostní večeře. Třebaže přípravy téměř zdvojnásobily příděl každodenní práce, pán domu Carl von Seybach se nikdy nenechal zahanbit, pokud šlo o blaho jeho zaměstnanců.

„K Bohu sem se pomodlila hnedka ráno, eště dyž se myl,“ zamumlala Berta a oťrela si ruce do utěrky. „Ten pudink se totiž nepoved.“

„Co to má znamenat?“ vyjela na ni Afra. „Když se projednávalo menu, výslovně jsme zařadily tři chody: mrkvovou polévku, nedělní pečení a pudink s ovocem.“

„To vim taky, ale kvůli tomu ten pudink lepší nebude.“

Hospodyně získala barvu svého bělostného krajkového límečku na tmavošedých proužkovaných šatech. „Bůh mi buď milostiv,“ zašeptala a děvčata u stolu se opět zachichotala. „A co ty, Louiso! Jak daleko jsi s přípravou pokoje mladého pána?“

Louisa se lehce uklonila a sklopila oči. „Všechno je připravené, paní Haberlová,“ odpověděla mírně. Věděla, že hospodyně ji sleduje obzvláště kriticky, protože zde nastoupila na místo jako poslední. Pracuje v domě von Seybachů necelý rok. Předtím byla zaměstnaná u sousedů, ale protože u von Löwensteinů to nějak moc nešlo, nabídl jí práci Carl von Seybach.

„Dobře, hned se na to podívám,“ rozhodla se hospodyně, lehce zvedla sukni a spěchala z kuchyně.

„Připrav se na hromy blesky od té jedubaby Haberlové, jestli jsi jen o milimetr víc přehnula deku,“ zašeptala Annelies.

„Neboj, dala jsem si zrovna na to extra pozor,“ vděčně se na ni usmála Louisa. V prvních týdnech jí paní Haberlová dávala zřetelně pocítit, jaké měla štěstí, že se dostala do Liliového paláce. Nenechala na Louisině práci ani vlásek dobrý, vracela jí několikrát boty, aby je znovu vyčistila, a také svícny musela několikrát přešetřovat. Ale v děvčatech pomáhajících v kuchyni našla Louisa hned spojenkyně.

„Koukejte loupat brambory a držte pusy,“ napomínala je Berta a stavěla na kamna velký hrnc s vodou. „Louiso, už jsi naleštila servírovací mísy?“

Louisa leknutím rozevřela oči. V tom shonu na to úplně zapomněla. Od chvíle, kdy došel dopis od dědičného hraběte, byl celý dům v jednom kole.

„Tak honem, než přijde jedubaba!“ zamrkala na ni Berti.

Louisa si sedla vedle obou pomocnic ke stolu a začala leštit stříbrné servírovací mísy s rodinným erbem – přílbou a štítem, jehož horní polovinu zdobily bavorské routy a v dolní polovině se vinul potok odvozený od rodového jména Seybach (der Bach německy potok – pozn. překl.).

„Jestlipak dědičný hrabě přijede sám?“ Gretel na okamžik strnula a zasněně se zadívala před sebe.

„V to doufáš, vid’?“ Annelies ji citelně štouchla do žeber a Gretel zase začala loupat brambory.

„Každý v to doufá,“ bránila se služka a Louisa cítila, jak jí rudnou tváře. Rychle sklopila hlavu ještě hlouběji, aby jí ve světle svíček nebylo vidět do obličeje.

„Náš mladý milostivý pán je dobrá partie. Zvláště teď, když je navíc ještě doktor,“ toužebně si povzdychla Annelies. „A už dost dlouho nechává vdavekchtivé mnichovské dámy v nejistotě. Ale o někom jako je on můžeme my jen snít. Byl by to skandál.“

„Jinak nemá personál vo čem žvanit,“ poznamenala Berta od sporáku.

„Pokud vím, kolem Vánoc si často vyšel s Helenou von Riepenhoff,“ dodala Gretel.

Louisa musela polknout, protože si vzpomněla, jak často byl viděn s touto komtesou. „Dokonce se povídá, že k nim byl pozvaný na novoroční oběd.“ Vzpomínka na to ji stále ještě trochu bodala do srdce.

„Na velkém adventním plese je také dost často viděli stát spolu,“ dodala Annelies.

„Ale netančil s ní, že ne?“ namítla Gretel.

„Děvčata, ty brambory!“ důrazně jim připomněla Berta.

Dívky se na sebe pobaveně podívaly a zase se chichotaly.

„Možná nerad tančí?“ zeptala se zvědavě Louisa, ale na Bertino nápadné zakašlání zmlkla i ona.

„Louiso?“

Zachvěla se, když za sebou uslyšela hlas hospodyně. Okamžitě vstala a s bušícím srdcem se obrátila. „Ano, paní Haberlová?“

„Dobrá práce.“ Afřiny rty byly úzké jako proužky na jejích šatech, jako kdyby pochvalu vyslovila jen s velkou námahou. „Dneska budeš mít premiéru, budeš servírovat při večeři. Anně bohužel není dobře. Nahoře na půdě stojí truhla se šaty. Vezmi si z ní stejnokroj služebnictva. Takhle se rozhodně nemůžeš ukázat.“

Pohrdavým pohledem přejela Louisiny tmavohnědé šaty. Drsná látka nebyla nejlepší, ale dobře hřála, nechytala se na ni nečistota a byla pevná. Její rodinu stálo celou měsíční mzdu, aby pro Louisu na nové místo mohla nechat ušít takové šaty.

Hospodyně si zajela prsty do prošedivělých kudrn přísně sepnutých v týle a nepřítomně kontrolovala, jestli se z pevného účesu neuvolnil ani pramínek vlasů. To dělala vždycky, když se zamyslela. „Ať ti Finni pomůže. Určitě se tam najdou nějaké šaty, které ti padnou a ve kterých můžeš jít panstvu na

oči. Pokud se osvědčíš, dáme ti ušít tvůj stejnokroj – nebo pro tebe některé šaty přešít,“ dodala se staženými rty.

Louisa přikývla, ale pořád ještě před hospodyní stála jako vrostlá do země.

„No tak, co je!“ pobídla ji žena. „Potřebuješ zvláštní pozvání?“

„Ne, paní Haberlová.“

„Uvidíme se za...“, opět vytáhla stříbrné hodinky z náprsní kapsičky. „... za sedm minut. A ať ti Finni ukáže, jak se dělá z vlasů pořádný uzel.“

Louisa udělala pukrle a po dvou schodech běžela po zadním schodišti paláce nahoru do druhého patra. Přední schodiště s balustrádami a zimní zahradou s bující zelení pod imponantní skleněnou kopulí, kde se to právě hemžilo jako v mraveništi, bylo vyhrazeno rodině a jejím hostům. Louisa tam ještě v poledne stála na žebříku a oprašovala portrét Eloisy von Seybach, zemřelé manželky domácího pána Carla. Byla to krásná dáma s plavými kudrnami vyčesanými do uměleckého účesu, na sobě měla šaty v barvě šampaňského, v nichž vypadala jako křehká víla. Musela to být působivá žena a Louisa mnohdy přemítala, zda se v domě stále ještě vznáší stín její smrti, protože hraběnka zemřela velmi předčasně na souchotiny. Louisa i dnes jako každý týden vzala z vysoké vázy na podlaze lilie – oblíbené květiny hraběnky Eloisy, kterým palác vděčil za své jméno – a vyměnila je za čerstvou kytici ze skleníku.

Doběhla do druhého patra, kde byly soukromé apartmány panstva. Pokoje s okny na ulici měli Carl von Seybach a jeho syn Maximilian, následovaly místnosti paní domu hraběnky Henrietty, Carlovy matky. Za nimi byly pokoje dívek, přičemž pokoj slečny Johanny bude po její svatbě sloužit jako pokoj pro hosty k radosti komtesy Isabelly, která pak bude mít šatnu opět jen pro sebe, jak se Louisa dozvěděla z povídání s Finni. Avšak sestřenice spolu zjevně jinak vycházely dobře.

Jistě se na dnešní večer těší i slečna Johanna, pomyslela si Louisa, neboť na oslavu dne byl pozvaný i její snoubenec Alexander von Reuss, Maximilianův kamarád z dětství.

Srdce Louise bušilo až v krku, na okamžik se musela nahoře u zábradlí zastavit a trochu si vydechnout, pak hned spěchala dál – teď už jen po špičkách, protože byla poučena chovat se tady nahoře tiše a nenápadně – k šatně komtesy Isabelly. Předpokládala, že komtesina komorná jí ještě pomáhá s posledními úpravami při oblékání.

Váhavě zaklepala na masivní, krásně vyřezávané dřevěné dveře.

„Dále?“ ozval se zevnitř Isabelin medový hlas.

Louisa otevřela dveře a udělala pukrle. „Promiňte, já...“

„Už je tady?“ vykřikla radostně Isabela, ale Louisa zavrtěla hlavou.

„Počkejte, Isabello!“ Finni, komorná s rudoplavými vlasy, stěží udržela v ruce stužky šatů, které se snažila uvázat. „Šněrování musí sedět přesně.“

„Klidně to nech takhle, nebo potom nebudu moct sníst pořádnou porci Bertiny vynikající pečeně,“ rozhodla komtesa a přidržela si ozdobný hřeben k tmavým vlnitým vlasům, které jí Finni vyčesala do složitého účesu.

„Vaše babička mě za to zabije,“ namítla Finni.

Isabella mávla rukou. „Pod tolika vrstvami látky si ani nevšimne, jak jsou šaty zašněrované. Beztak jsou kvůli těm kosticím nepohodlné. Louiso, buď ráda, že můžeš nosit pohodlné šaty.“

Louisa na ni pohlédla. „Paní Haberlová mě posílá, abych si přinesla šaty, ve kterých se můžu ukázat před panstvem. Dneska večer mám obsluhovat při jídle a potřebuji k tomu stejnokroj služebnictva.“

„Cože? To je skvělé,“ radovala se Isabella. „Tak jsi konečně u ní o stupeň povýšila. Srdečně ti gratuluji.“

Louisa se plaše usmála. Věděla, že komtesina slova jdou ze srdce, avšak teprve se uvidí, zda je to opravdu důvod

k radosti. Kromě toho se v komtesině místnosti za její přítomnosti necítila dobře, protože obvykle ráno v panských apartmá jen nepozorovaně přinesla vodu k toaletním stolům, zapálila oheň v krbu a vyprázdnila nočníky. Platilo pravidlo, že by bylo velmi nevhodné, kdyby ji v tu dobu panstvo vidělo. Později, když všichni seděli u snídaně, Louisa vyvětrala ložní prádlo, utřela prach na stolku, kde právě Isabella von Seybach rozložila šperky. Snad tam nenašla ani zrnko prachu nebo nějaký drobeček, přestože komtesa si dosud nikdy na nic podobného nestěžovala.

„Kolik času máme?“ zeptala se Finni a energicky utáhla uzel na Isabelliných šatech.

„Au!“ vyhrkla dívka a zalapala po dechu.

„Promiňte.“

„Teď asi čtyři minuty. Paní Haberlová mi ještě chce dát pokyny.“

„Cože?“ otočila se k ní zděšeně komorná. „A to říkáš až teď? Rychle, pojď, musíme pro tebe najít šaty! Hned jsem zpátky, komteso Isabello.“ Chytila Louisu za ruku a táhla ji z krásné šatny.

„Paní Haberlová říkala, že v truhle na půdě jsou nějaké stejnokroje pro služebnictvo,“ vyřizovala Louisa, ale Finni mávla rukou.

„Tam není nic, co by ti padlo.“ Vzápětí vběhly do Finniina pokoje v křídle pro služebnictvo, nedaleko od Isabeliných místností. Byl o dost větší než Louisina mansarda v podkroví, protože Louisa se do domu nastěhovala poslední a jiné místo se pro ni nenašlo. Byla tam zima a věčný průvan, vyjít za tmy po příkrých dřevěných schodech jen se svíčkou v ruce bylo vždycky obtížné, ale aspoň nemusela spát v úložném prostoru nade dveřmi, jak už od služebných v některých jiných domech slyšela.

„Sedni si!“ poručila Finni a Louisa se posadila na postel. „Tohle bude dobré,“ rozhodla komorná vzápětí a vytáhla ze skříně tmavošedé dlouhé šaty a k nim bílou zástěru. „To

můžeš mít, to by ti mělo pasovat.“ Postavila se před Louisu a držela před ní šaty. Louisa měla trochu ženštější postavu než Finni, ale komorná byla o něco vyšší, takže by to zatím mělo stačit. Povzbudivě se na kamarádku usmála.

Louisa přejela prsty po těžké kvalitní látce s jemnými černými proužky.

„Opravdu?“ vydechla.

„Jasně. V budoucnu je budeš potřebovat častěji. A pak konečně bude čas, abys dostala svoje. Už dost dlouho dokazuješ, že si je zasloužíš.“ Komorná ji vytáhla na nohy a pomáhala se svlékáním. „Žádné námitky, na ty nemáme čas.“

Louisa se rychle svlékla a Finni jí přehodila přes hlavu vybrané šaty. Hbitými prsty zapínala knoflíčky na zádech a uvázala jí kolem pasu bílou zástěru. Poté sepnula Louisiny plavé vlasy do pevného uzlu, do něj nasadila škrobený bílý čepeček tak, aby koketně seděl nepatrně na stranu, a naposledy si ji zkoumavě prohlédla. „Takhle to půjde,“ usoudila a ještě několika sponkami upevnila neposlušný pramínek vlasů v Louisině týle. Příště ti ukážu, jak se drdol češe, budeš si ho dělat sama. Ale teď to nechme, jinak se zpozdíš.“

„Děkuju ti.“ Louisa vstala, objala kamarádku, pozvedla sukni a rychlým krokem seběhla po schodišti pro služebnictvo ke dveřím jídelny, kde už na ni Afra Haberlová čekala. Vyňala z kapsičky hodinky, s povytaženým obočím na ně pohlédla a sotva znatelně kývla hlavou. „Přesná na vteřinu.“

Louisa se odvážila vyslat k ní nesmělý úsměv, avšak zůstal bez odezvy. Musela se ovládat, aby nevypadala udýchaně a neprozradila hospodyni, jak málo měla času. Jistě to udělala schválně, aby Louisu hned zase mohla potrestat – ale tím si teď nenechá nahnat strach. Třebaže před pěti lety, když přišla z Garchingu do Mnichova a nastoupila na své první místo, měla u Löwensteinů nešťastný začátek, rychle se učila a věděla, co je důležité, pokud nechce ztratit zaměstnání. Byla teď dobrá.

„Buď přesná, pokorná a vlídná,“ nabádala ji matka, než opustila rodiče a mladší sourozence. Každá ústa, která nemusela být krmena, byla požehnáním, a tak rodina Louisu ve třinácti letech poslala do služby do Mnichova. Už se všechno, co můžeš. Potom svému budoucímu manželovi budeš umět vést domácnost a budeš milující matka svých dětí.

Louisu při té vzpomínce pálily v očích slzy. Život byl tvrdý a rodinu bolestně postrádala. Nemohla ji navštěvovat ani o volných nedělích, které měla dvakrát za měsíc. Na to byla cesta, trvající pěšky tři a půl hodiny, příliš dlouhá. Jen zřídka, když už se jí hodně stýskalo a přemohla ji touha po mladší sestře Carolině, se za úsvitu vydala na cestu domů. O Caro se dříve dlouho starala, neboť matka trpěla následky samovolného potratu.

Hospodyně položila ruku na kliku dvoukřídlých dveří do prostorné jídelny a chladně si změřila Louisu. „Teď ti ukážu, kde budeš při jídle stát. Budeš servírovat přílohu, hrášek. Nebo ne, to je moc obtížné. Mohl by se ti rozkutálet. Kdyby ti jen jediný padl na drahý hedvábný koberec, vytklo by se mně, že jsem tě lépe nepoučila. Vezmeš si brambory, to je pro začátek snazší.“ Afra otevřela pravé křídlo dveří, a když Louisa uviděla míšeňský porcelán rozložený na škrobeném brokátovém ubruse, který předtím na stůl prostírala, zaznamenala, jak se ve světle svíček třpytí stříbrné příbory a souperí v lesku s dokonale nablýskanými vinnými skleničkami, zaplavila i ji zvláštní radost. Musí to být sen, aspoň jednou jedinkrát sedět u tak nádherně prostřeného stolu a smět tady jíst.

„Ty budeš stát tady,“ vysvětlovala hospodyně přísně a ukazovala na místo vedle otevřeného krbu. „A pořád myslí na to, že se musíš držet v pozadí, decentně pozorovat panstvo, ale pozorně sledovat, abys v případě možnosti okamžitě mohla přidat. Vyvaruj se toho, aby ti někdo musel dát znamení. Musíš si všimnout, že někomu už dochází příloha, a přidat mu, pokud si to bude přát.“

Louisa přikyvovala. Držet se v pozadí, pozorovat, včas přidat, opakovala si v duchu.

„Přitom tě nesmí být slyšet. Koneckonců nemáš rušit,“ vštěpovala jí Afra Haberlová ještě jednou. „Pokud možno se snaž, aby pod tebou nezavrzala podlaha. Nesmí zacinkat vidlička a lžice nesmí přejet po dně. Jinak to vypadá, že v domě není dost jídla.“

Louisa opět soustředěně přikývla. Hospodyně právě chtěla vyjít z jídelny, ale pak se k Louise otočila. „A ještě něco.“ Teď se na ni upřela tvrdý, ledový pohled. „Bez ohledu na to, o čem se dnes večer panstvo bude bavit, nesmíš ani hláskou, ani muknutím nebo grimasou dát najevo, že jsi rozhovor u stolu poslouchala. Ať se mluví o čemkoli, vše zůstane v tomto sále. Žádné klepy, dohady a pomluky mezi personálem.“

Louisa opět přikývla a zadržovala dech. Puls se jí bezděky zvýšil. Co se asi dneska dozví, až bude Maximilian von Seybach vyprávět o své šestitýdenní studijní cestě, ze které se vrátil? Tentokrát to bude slyšet na vlastní uši a nebude jen zachytávat útržky toho, co služebnictvo vyslechlo. Protože samozřejmě všichni rádi o svém panstvu povídali.

„Bůh při mně stůj, aby tohle bylo dobré rozhodnutí,“ zamumlala Afra Haberlová, ale ještě než mohla k nebi vyslat modlitbičku, uslyšela ze vstupní haly rozrušené hlasy a rychlé kroky na schodech.

„Už jedou!“ vykřikl podkoní Schorsch. „Kočár už dojíždí ke vchodu!“

Louise se rozrušením rozbušilo srdce. Skoro jako by tlouklo v rytmu spěšných kroků komtesy Isabelly, které se ozývaly ze schodiště. Henriette von Seybach později vnučku jistě pokárá za nevhodné chování, ale kdo může mít komtese za zlé, že se po tak dlouhé době na bratra těší?

„Tak teď to začíná,“ prohlásila Afra, napřímila se, avšak její věta zanikla v Isabellině radostném výkřiku.

„Maxi!“ zvolal benjamínek rodu. „Tak už jsi tady! Konečně!“

2

Maximilian

*M*aximilian von Seybach vystoupil z kočáru taženého dvojspřezím a kočí mu přidržoval dveře. Vděčně na Xavera kývl, když mu podával jeho hůl. Dlouhá cesta ho vyčerpala a noha ho bolela. Od jezdeckého úrazu v mládí trpěl pseudoartrózou, špatným srůstem zlomeniny, proto teď potřeboval malou oporu. Na úpatí schodiště u hlavního vchodu sevřel pevněji zlatého sokola tvořícího rukojeť ebenové hole. Vystupoval po čtyřech stupních k Liliovému paláci, klouby na prstech mu zbělely. Pravou holení mu projelo bolestivé bodnutí vycházející z jizvy, která mu už mnoho let hyzdila kůži. Pod dobráckým pohledem svého komorníka Maximilian konečně došel k honosnému portálu. Albrecht, na němž by nikdo nepoznal jeho pětadesát let, mu sňal z ramenou cestovní plášť a vlídně na něj kývl. „Vítejte doma, pane doktore von Seybachu.“

„Děkuji mnohokrát.“ Maximilian mu podal i hůlku, protože před rodinou nechtěl projevit bolest. Nenáviděl, když na něm byla patrná slabost.

Vešel do zimní zahrady se sytě zelenými rostlinami, která sloužila jako vstupní hala. Na vyleštěné mramorové podlaze se odrážely plamínky svíček ze stříbrných lustrů. Hedvábné polštáře na rudém divanu ho doslova zvaly, aby si dopřál malý odpočinek, stiskl však zuby a šel dál. Snažil se nekulhat. Naštěstí bude společnost nejprve večeřet ve velké jídelně

v přízemí. Zatím tedy zůstane ušetřený dlouhého výstupu do horních pater.

Prošel halou a nenápadně se rozhlédl. Nebyla tady. Samozřejmě ne. Maximilian pocítil lehké píchnutí u srdce. Před necelým rokem se tady poprvé potkal s novou služebnou Louisou. Ještě pořád měl před očima, jak tady stála, plachá a tak trochu ztracená. Toho dne vlastně čekal na Augustu von Schönburg, kterou babička pozvala na čaj. Opět jedna šlechtična, se kterou se bude při konverzaci nudit a se kterou nemá v úmyslu se oženit. Rozhodl se tedy, že zkrátka odejde, zvláště když komtesa von Schönburg nepřišla včas. A protože ho navíc rozzlobilo, že už se zase babička pokouší přinutit ho k údajně přiměřenému manželství, opravdu se tentokrát rozčílil.

„Nebudu přijímat na čaj někoho, kdo mě vůbec nezajímá,“ vysvětlil rázně babičce. „A ještě ke všemu přijde pozdě. Co mám s takovou partií dělat? To si můžu stejně dobře vyjet na koni s Alexandrem a Leopoldem.“

„Určitě tu bude každým okamžikem, kdoví, co jí do toho přišlo. A ty tady zůstaneš a pozdravíš ji, jak se sluší,“ trvala na svém Henriette.

Se vztyčenou hlavou vyšel Maximilian z přijímacího salonu v prvním patře, přistoupil k zábradlí a pohlédl dolů. K jeho překvapení tam opravdu stála žena, nikoli však Augusta von Schönburg, nýbrž Louisa.

Zacukalo mu v koutcích úst, když uviděl nesměle působící služebnou v tmavohnědých šatech. Původně si jen chtěl dovolit žert s babičkou a přehnaně nahlas zvolal: „Na mou věru, babičko, je tady! Tak to půjdu svou nastávající pozdravit.“ Poněkud neobratně sešel po schodišti, vzal dívku za ruku a jemně ji přiblížil ke rtům. Když potom vzhlédl, stál přímo proti Louise, pohlédl jí do temně modrošedých očí a zatajil se mu dech. To je zářivá tmavomodrá barva, jasná jako nebe v zimním ránu, procházelo mu hlavou. Na oka-

mžik zapomněl na všechno kolem sebe, zapomněl, kam chtěl jít a proč byl tak rozzlobený.

„Dovolíte, má drahá?“ zašeptal a naznačil polibek na ruku. V tom okamžiku měl pocit, že se hra změnila v cosi vážného.

„Maximiliane!“ zazněl halou hlas Henrietty von Seybach. „Nezesměšňuj se. Víš stejně dobře jako já, že to je naše nová služka.“

„Ach, to je opravdu velká škoda,“ odpověděl Maximilian s povzdechem, protože chtěl situaci dodat aspoň trochu lehkosti. Ale všiml si, že Louisu jeho slova zarmoutila, protože sklopila oči a upírala je na podlahu. Aby to napravil, obrátil se k portrétu matky v životní velikosti, vytáhl z vázy jednu lilii a podal ji Louise. Byla to jen chabá omluva, ale aspoň nějaká, která ho ochránila, aby se před babičkou nezesměšnil.

„Nu, a protože ta, kterou jsi pro mě vyvolila, se tu zřejmě dnes vůbec neobjeví, využiji svůj čas smysluplně a nenechám už své přátele dlouho čekat.“ Maximilian před Louisou lehce pozvedl cylindr a vyšel nejkratší cestou ze dveří.

Při té vzpomínce nyní zabloudil pohledem na impozantní schodiště a potom na strop. Působivá skleněná kopule za dne zachycovala sluneční světlo, tisíckrát paprsky lámala a jejich záře dopadala na mramorovou podlahu jako nespočetné tančící střípky duhy. Když služebnictvo večer zhaslo světla, byly za jasných nocí sklem kopule vidět hvězdy.

U balustrády v druhém patře zahlédl Maximilian svou babičku Henriettu von Seybach, ženu, z níž vyzařovala důstojnost a grácie. Zamával jí, hraběnka však jen formálně kývla hlavou.

Ach, babičko, pomyslel si Maximilian, kdy konečně odložíš hrdost a projevíš své skutečné city? Věděl, jak velkou radost má z jeho návratu. Pohlédl teď na obraz téměř v životní velikosti visící po levé straně schodiště. Také dnes před ním stála vysoká váza s velkou kyticí lilií. Eloise von Seybach ve zlatém rámu vítala každého návštěvníka svým

dobrotivým pohledem. Jistě by si nenechala vzít možnost projevit radost z příjezdu syna a pozdravila by ho vřelým objetím. Od její smrti uplynulo již šest let – ale bolest byla stále stejně velká jako tehdy. Jak velmi ji postrádá!

„Maxi, tak už jsi zase tady! Konečně!“ To byl Isabellin hlas a v tom okamžiku se k němu sestra rozběhla a bouřlivě ho objala.

Maximilian měl co dělat, aby se udržel na nohou, tak prudké bylo uvítání nejmladší členky rodiny. Jistě ani to babičce neušlo a později Isabelle řádně vyčiní. Takové chování se pro komtesu von Seybach nehodí.

„Já jsem tak strašně ráda!“ zvolala Isabella.

„Taky jsem se už nemohl dočkat, sestřičko. Ukaž se mi.“ Maximilian jí položil ruce kolem pasu a posunul ji kousek od sebe – s úlevou, že se o ni takto nepozorovaně může opřít. „Vypadáš dobře. Určitě díky mnoha návštěvám v divadle.“ Zamrkal na ni a Isabela s pochopením mrknutí opětovala.

Vzápětí k němu vyrazil kaštanově hnědý dlouhosrstý pes s úzkou hlavou a štíhlým tělem. Jeho hluboký štěkot se odrážel od mramorové podlahy. To byl Caesar, Isabellin irský setr. Leopold, Maximilianův přítel a soused von Seybachů, ho začátkem roku po jednom lovu přivedl Isabelle, protože pes vzhledem ke svému věku už nemohl vykonávat své povinnosti. Isabella, milovnice zvířat, si ho okamžitě nechala. Ostatní čtyři Isabellini psi byli pravděpodobně zavřeni v křídle pro služebnictvo. Příliš často způsobili při příchodu hostů nějakou nepřístojnost. Maximilianova sestřenice Johanna měla co dělat, aby Caesara udržela na vodítku, ale nepodařilo se jí přitáhnout ho zpátky, pes teď vyskočil na Maximiliana a opřel se mu předními tlapami o břicho. Maximilian se zapotácel, couvl o krok a podařilo se mu udržet rovnováhu. Následovalo pořádné olíznutí obličej, po kterém se zatvářil poněkud překvapeně i potěšeně.

„Caesare, ty divochu!“ pokáral sestřina psa, avšak láskyplně mu hladil malou bílou náprsenku.

„Promiň,“ omluvila se Isabella a hned psa vzala za obojek a odtáhla od Maximiliana. „Ale víš, jaký je. Z toho, že jsi konečně tady, má stejnou radost jako my.“

„Nic se nestalo,“ hladil Maximilian s úsměvem po hlavě psa, který na něj upíral oddaný pohled.

„Tak to jsem s ním přišla z procházky právě včas,“ ozvala se Johanna. „Už jsem se divila, proč venku na vodítku tak táhl. Zdravím tě, Maximiliane.“ Sestřenice ho rovněž objala a naznačila polibek na tvář. Pravděpodobně ani to nebude babička schvalovat, Johannina horká krev se jí nelíbila už loni, když sestřenice přijela. Kromě toho Johanna s medově plavými vlasy a zelenýma očima popletla hlavu většině mužského světa v Mnichově. Především Alexandrovi, jeho nejlepšímu příteli.

„Tak kde to je?“ zeptala se Isabella.

„Co myslíš?“

„No dárek pro mě. Já přece vím, že jsi mi něco přivezl.“

Maximilian se usmál. Z delších cest se nikdy nevracel s prázdnýma rukama. A teď, po šestitýdenní studijní cestě do Montpellieru, se tím více těšil na rozzářené obličej svých nejmilejších, až jim předá pro každého speciálně vybrané překvapení. Vždy s nějakou maličkovitostí pamtaval i na služebnictvo, koneckonců patřilo k domu stejně jako rodina a těšilo ho vidět radost v jejich tvářích, když rozbalili balíček, protože takové okamžiky pro ně byly něčím neobvyklým.

„Xaver a Albrecht teď vynášejí zavazadla z kočáru,“ odpověděl. „Už jsem jim nařídil, aby nejprve přinesli cestovní brašnu do přijímacího salonu a teprve potom mé věci nahoru.“

„Teď ale toho chlapce nech na pokoji, ať si nejprve zvykne, že je zase doma,“ zazněl halou zvučný hlas Carla von Seybacha. „Vítej doma, synu.“ Pán domu láskyplně poklepal Maximiliana po rameni. Po něm syn zdědil postavu, výraznou čelist a tmavě hnědé vlasy, které však otci již úplně zešedivěly. „Jak vidím, cesta ti neuškodila.“

Maximilian přikývl. Hodně pro něj znamenalo, že otec uznával jeho snahy stát se lékařem. Carl von Seybach zpočátku nebyl synovými plány nadšený, protože si pro něho přál postavení u dvora. Avšak po Eloisině smrti Maximilianovo přání nesmírně narostlo. Chtěl pomáhat lidem, bojovat proti souchotinám, aby už nikoho nezabily. Osobní osud mu byl hnací silou a studoval ještě horlivěji než dříve. To uznal i otec a od té doby ho podporoval. Po ukončení studia synovi pomohl zorganizovat studijní cestu do Montpellieru a Maximilian si tam opět uvědomil, jak naléhavě je zapotřebí dobrých lékařů, především tam, kde lidé stále ještě nedosáhli na řádnou lékařskou péči. Ve francouzském městě viděl, jak velké je utrpení ve spodních společenských vrstvách.

„Pojď, přijijme si na tvůj návrat.“

„To snad ještě počká, dokud se můj vnuk slušně nepřivítá i se mnou. *Chaque chose en son temp*,“ ozvala se Henriette von Seybach. „Koneckonců neletím s vlajícími sukněmi po chodbách jako hříbě bodnuté tarantulí, abych všechny předběhla při uvítací ceremonii.“

To bylo rýpnutí určené Isabelle. Maximilian stěží zadržel smích. Jako kdyby se v jeho rodině při neoficiálních příležitostech někdy při uvítací ceremonii dbalo na pořadí podle rodinné hierarchie. Ale bylo zjevné, že jeho babička coby nejstarší člen rodiny byla dotčená, že ji nepozdravil jako první – nehledě na tichý pozdrav pouze mezi nimi.

Henriette von Seybach důstojně scházela po posledních schodech a blížila se ke skupince, přičemž špička hole tukaající do mramoru byla ozvěnou jejích kroků. „Pozdrav tě Bůh, Maximiliane.“ Vztáhla k němu ruku a dovolila mu, aby na ni vtiskl políbení.

„Babičko...“, Maximilian naznačil poklonu, avšak nespustil z ní pohled. Byl příliš zvědavý, zda Henriette von Seybach dokáže zachovat přísnost. Nedokázala. Na okamžik jí zacukal koutek úst, což v něm vyvolalo skrytý úsměv. Věděl, že babička chce pro své potomky jen to nejlepší, jakkoli tvrdě

to vždy projevovala. Caesar strkal čumákem do Maximilianovy ruky, kde zřejmě hledal nějaký pamlssek, a olizoval mu dlaň, zatímco Maximilian mlsného psa druhou rukou drbal za ušima.

„Isabello, prosím tě, postarej se, ať to zvíře konečně opustí vstupní halu,“ přikázala Henriette vnučce.

Isabella převzala od Johanny vodítko a předala je služebné. Johanna ve stejném okamžiku nenápadně pohlédla ke vchodu. Určitě už toužila po Alexandrově příchodu.

„Ale teď jdeme do přijímacího salonu,“ rozhodl Carl von Seybach. „Tam na nás čeká dobrý aperitiv. Ročník sedmáct set devadesát osm, Sherry Fino, třicet let zrálo v sudu. Takové dobře strážené poklady nám Bertie servíruje jen při zvláštních příležitostech.“

Henriette obrátila oči ke stropu nad synovým odborným úvodem. Na rozdíl od Isabelly, která se chichotala a zavěsila se do bratrovy paže. Ten to velmi rád přijal, protože se o ni mohl opírat. Za nimi šla Johanna. Spolu pak po schodech k přijímacímu salonu stoupali Carl a babička. Uvnitř je už očekával sluha se stříbrným podnosem a nabízel sherry. Maximilian vzal sklenku a připil si s otcem.

„Na tvůj návrat!“ pronesl zvučně připítek pán domu a všichni pozvedli sklenky.

Maximilianovi se ulevilo, když konečně usedl do křesla potaženého jedlově zelenou látkou a mohl nohu natáhnout před sebe. Postavil sklenku se zbývajícím sherry na stolek z ořechového dřeva a dal pokyn Albrechtovi, aby mu podal cestovní tašku, ve které byly zabalené dárky pro rodinu.

„Tohle je pro tebe,“ podával Isabelle balík velikosti kola od vozu.

Sestra zvědavě roztrhla papír a rozzářila se, když uviděla v krabici na klobouky uložený elegantní klobouk ze zářivě žlutého hedvábí ozdobený perem, vedle kterého byla na krepě připevněná ještě velká hedvábná květina. Sourozenci si krátce vyměnili pohled, který Maximilianovi potvrdil, jak

ráda v něm bude Isabella zkoušet jednu ze svých divadelních rolí.

„Ach, Maximiliane, ten je úžasný pro mou divadelní...“ zarazila se. „Divadelní návštěvu,“ dopověděla za okamžik.

Maximilian se usmál. Potom předal balíčky Carlovi a babičce. Otec záhy zhluboka nosem natáhl šňupavý tabák s třešňovým aromatem a Henriette von Seybach si vkusnou broží ozdobila límeček černých, krajkami zdobených šatů – po manželově smrti šaty jiné barvy nenosila.

Krátce poté vešel Alexander, na něhož Maximilian také nezapomněl. Když se s přítelem pozdravil, podal sestřenicí balíček s hedvábnými, stříbřitě bílými rukavicemi. „Módní doplněk, který se právě nosí nejen v Montpellieru, nýbrž i v Paříži,“ ujistil ji. Kamarád z mládí dostal lahev francouzského koňaku. „Abychom zase mohli užívat společné večery,“ žertoval Maximilian. „Jak jsem slyšel, od té doby, co jsi zasnoubený s Johannou, tě člověk už sotva někde vidí.“

Alexander si s úsměvem pročísl tmavohnědé vlasy. „No, až jednou najdeš tu pravou ženu, také se naučíš ocenit chvíle ve dvou s budoucí manželkou.“

„Doufám, že to bude trvat ještě nějakou chvíli,“ odpověděl Maximilian. Chtěl se raději věnovat výzkumu v medicíně, a ne se ukazovat na plesech a hledat tam ženu, aby splnil své povinnosti pokračovatele rodu. Vychutnával si svou nezávislost a měl v úmyslu při ní setrvat tak dlouho, jak jen to bude možné.

„Teď, když jsme v plném počtu, pojďme ke stolu,“ rozhodl Carl von Seybach. „Je třeba ještě leccos nového sdělit.“

Rodina následovala pána domu do přilehlé jídelny. Před okny, která za dne dopřávala pohled do ulice Ludwigstraße, byly zatažené zlatožluté závěsy a sál se nořil do teplého světla svíček. Křišťálový lustr nad širokým jídelním stolem zářil jako broušené diamanty a Maximilian si živě dovedl představit, že ho dnes v poledne ještě jedna ze služek znovu naleštila. Henriette nařídila, aby byl prostřen

sváteční míšeňský porcelán se zlatými okraji. Maximilian pocítil nával slabosti, který v žádném případě nezpůsobilo před chvilkou vypité ovocně natrpklé sherry. Když babička dala takto prostříit, měla pro to pádný důvod. A o jakých sděleních se prve zmínil otec?

Podávala se mrkvová polévka a Maximilian pozoroval přítomné služebnictvo. Dnes u stolu obsluhovaly Cilli, Bärbel a Matthias. Anna chyběla, avšak místo ní uviděl Louisu. Zřejmě se služka, která obvykle jako pokojská vykonávala ty nejpodřadnější práce, v době jeho nepřítomnosti u hospodyně Afry Haberlové osvědčila. Potěšilo ho to a po tváři mu přelétl úsměv, jejich pohledy se setkaly, když klidnou rukou nalévala víno do Isabelliny sklenky.

Rychle uhnula pohledem, ale zahlédl její bystré, jasné oči. Způsobil to tmavý stejnokroj služebnictva, že dnes zářily obzvláště sytou šedomodrou barvou – nebo snad to bylo hustými řasami, které je lemovaly? Maximilian by se v nich dokázal ztratit...

Po prvním chodu se přešlo od nezávazného povídání k choulostivějším tématům.

„Protože loňského roku dala Konstanze von Crailsheim své slovo baronovi, nezbyvá už v této plesové sezóně mnoho dobrých partií,“ promluvila babička. Maximilianovi, který si právě chtěl pochutnat na dalším krajíčku chleba, při těch slovech málem zaskočilo. Musel se ovládat, aby otráveně nepovzdychl.

„Jak to?“ zeptal se. „Myslíš, že naše Isabella je ještě příliš mladá, aby byla letos považovaná za nejlepší partii?“

Isabella na něj varovně pohlédla a pobaveně se zasmála, avšak maskovala to zakašláním do ubrousku, kterým si zakryla ústa. Byla šikovná herečka, to bylo zřejmé, i když své schopnosti nikdy nebude moci předvést na jevišti. Oba sourozenci věděli, že babiččiným sňatkovým plánům nedokážou uniknout, ale tropili si z nich žerty, aby Henriettu pozlobili.

„Ty moc dobře víš, jak to myslím,“ odpověděla babička s přísně staženými rty.

„Ale máš pravdu, babičko, i naši Johannu na začátku roku stáhl z trhu, jak obvykle říkáváš, můj milý přítel Alexander.“

„Podle mého názoru trochu moc předčasně,“ opáčila Henriette ostře a zamračeně pohlédla na Johannino břicho. „O tom uspěchaném zasnoubení se proslýchá leccos.“

„Jsem si jistý, že by tě informovali jako první, kdyby k tomu byl v tomto ohledu nějaký důvod,“ odpověděl Maximilian důrazně zdvořilým tónem.

Alexander na kamaráda zamrkal a Johanna strnule upírala pohled na talíř. Zřejmě toto téma v rodině von Seybach stále ještě vyvolávalo nespár.

„Synu, tvoje babička tím původně chtěla vyjádřit, že je velmi důležité, aby sis brzy našel uznávanou partii,“ vmísil se Carl von Seybach.

„Proč?“ zeptal se Maximilian s rostoucí nelibostí. „Vždyť dosud nebyl žádný důvod ke spěchu.“ Naopak si vychutnával, že mu coby dědici titulu a jedinému synovi rodiny byly přiznané téměř všechny možné svobody. Proč mu najednou chtějí stanovit hranice?

V myšlenkách rychle procházel všechny své údajné „přečiny“, ale s výjimkou toho, že nedávno dal košem Heleně von Riepenhoff a na dvorních plesích a tanečních večírcích se vždy držel stranou od tanečního parketu, si nebyl žádného provinění vědomý. Proč tedy tohle naléhání?

Chtěl se přímo zeptat, ale vešlo služebnictvo, aby servírovalo další chod: vepřovou pečení s pórkem, hráškem, zelenými fazolkami a brambory, tmavou omáčkou a k tomu vynikající červené víno. To bylo Maximilianovo oblíbené jídlo – něco tady nehraje. Jestli ho otec a babička opravdu chtěli přivést k rozumu, nepokoušeli by se získat si ho takovou večeří.

Služebnictvo se stáhlo ke stěně jídelny, připravené kdykoli na talíře přidat Bertin výborný pokrm. Maximilianův

pohled sklouzl přes Bärbel a Cilli a opět ulpěl na Louise. Měla na sobě jiné šaty, než dosud nosila, nyní byla oblečená do šedivého, černě proužkovaného stejnokroje služebnictva, přes něj měla uvázanou sněhobílou zástěru a vlasy stažené do pevného uzlu pod čepečkem lehce nasazeným na stranu. Škoda, obvykle se jí kolem kulatého obličejе vlnilo několik volných pramének a dodávalo jí půvab, jaký měly Isabelliny panenky. Přísnost a soustředěný pohled se k ní vůbec nehodily. Zřejmě byla velmi nervózní. Maximilian to pozoroval na jejím strnulém postoji. Třebaže se snažila držet rovná záda a podnos v rovině prsou – když se na ni pozorněji zadíval, viděl, jak se jí stříbrný podnos lehce chvěje v rukou. Na krásně vykroužených rtech nebylo ani stopy po úsměvu, jen výraz napětí. Nebohé děvče, pomyslel si a opět mu podivně zjihlo srdce.

„Maximiliane, situace se má tak, že jsem pro tebe u dvora mohl zařídit úctyhodné místo,“ vzal si slovo otec „Měl by ses stát příštím královým osobním lékařem.“

„Co prosím?“ Maximilian na něj nevěříčně pohlédl. O takových otcových snahách do této chvíle vůbec netušil a nikdy by ho o nic takového nepožádal. Našel si místo v nemocnici, kam chtěl na podzim nastoupit, a v hloubi duše snil o vlastní ordinaci. Už jen představa, že bude v budoucnosti sloužit u dvora a pečovat o královo zdraví, se mu ze srdce protivila. Maximilian chtěl vědecky pracovat, pomáhat a nějak pohnout poměry ve světě. Zcela určitě se nechtěl starat o bolístky šlechtice, který měl na práci něco důležitějšího než s údajnou nemocí ležet v posteli a spekulovat o svých dalších vladařských záměrech.

„Zvýšíš tak úctyhodnost naší rodiny,“ prohlásil hrdě Carl von Seybach. „Můj syn, králův osobní lékař.“

Maximiliana přešla chuť k jídlu, přestože Berti se opět jednou s vařením vyznamenala. Odložil příbor s rodinným erbem, špičkami prstů přešel po klíči gravírovaném nad hel-

mou, nad kterou se vznášela koruna – znamení, jak blízko měla jeho rodina ke královskému rodu.

„A abys tam mohl úctyhodně vystupovat a přiměřeně se ukazovat na plesích a ve společnosti, postarala jsem se o to, abys měl po boku ženu, která se k tobě bude hodit,“ dodala babička. „Sophie de Neuville v nejbližších dnech očekává tvou návštěvu. S její rodinou je všechno domluveno, už jste skoro zasnoubení.“

„No já snad špatně slyšel!“ vykřikl Maximilian vztekla a vyskočil ze židle tak prudce, že zavržala na prkenné podlaze.

V tom okamžiku se ozval zvuk padajícího kovového předmětu, následovaný zděšeným výkřikem. Všechny pohledy se obrátily ke krbu s otevřeným ohněm, kde Cilli a Matthias klečeli vedle Louisy, která rukama sbírala brambory z koberce.

„Můj krásný hedvábný koberec!“ vykřikla polekaně Henriette.

„Je po bramborách!“ uniklo Alexandrovi, jemuž zřejmě na srdci leželo vynikající jídlo více než zařízení jídelny Seybachových.

Carl von Seybach jen nepatrně zavrtěl hlavou a Johanna, Maximilian a Isabella soucitně hleděli ke služebným.

„Rychle, přines kbelík a všechno potřebné k čištění!“ přikázala Cilli Bärbel, která stála jako solný sloup a přihlížela výjevu.

V následujícím okamžiku vrazila do dveří jídelny Afra Haberlová. Hluk zřejmě slyšela z chodby.

„Bože můj!“ vykřikla a zakryla si rukou ústa. „Strašně mě mrzí, co se tady stalo,“ obrátila se zároveň k rodině. „Mnohokrát prosím za prominutí.“

„Vidíš, přesně tohle se přihodí, když padnou tak nepříjemné návrhy. A pokud jde o mou odpověď, pak zní: ‚Ne!‘ V obou případech!“ obrátil se k otci. Vzal svou sklenku vína a naráz ji vypil. Potom pevným krkem zamířil ke dveřím,

za což mu noha poděkovala palčivou bolestí šlehající tělem jako plamen. Procházel kolem služebných, které čistily hedvábný koberec, a sevřelo se mu srdce při pohledu na Louisu, jak klečí na zemi, snaží se odstranit následky svého selhání a tváře jí hoří studem.

Zvedla hlavu a jejich pohledy se na zlomek vteřiny setkaly. V modrošedých očích jí stály slzy. Maximilian stiskl rty. Nemohl pro ni udělat nic. Později si jistě vyslechne přísné kázání od Afry Haberlové a dostane spoustu další práce navíc. Nepříslušelo mu nařizovat něco hospodyni. Bylo na Henriettě, aby rozhodla o tom, že trest bude mírný, avšak jak znal svou babičku, nebude mít s Louisou slitování. To v něm ještě více rozlítlo vztek a opustil jídelnu se vztyčenou hlavou. Pravou nohu za sebou vlekl, což ho ještě více rozzuřilo.